

51

1646, 2

28

POSITIONES
MISCELLANEÆ
EX UNIVERSA PHILOSOPHIA.

Quas,

Auspiciis DEI T. O. M.

SUB PRÆSIDIO

VIRI

Excellentissimi, Clarissimi

D N.

M. ALBERTI LINEMANNI
in florentissima Academia BregelanaMa-
thematicarum Professorisp. celeberrimi

Publice Eruditorum disquisitioni

subjicit

JACOBVS CORVINVS

Hornburgo-Halberstadensis

Saxo.

Habebitur in Acroaterio Majori

ad diem 9. Martij ft. n.

Regiomonti, Typis REUSNERIANIS

ANNO M. DC. XLVI.

73

V I R O
Multum Reverendo, Clarissimo, & Doctissimo
DN. ANDRÆ CORVINO Sen.
*Ecclesiæ Hornburgensis Pastori primario optimeq;
merito, Patri suo filiali amore & honore num-
quam non devenerando,*

U T E T
Reverendo & Eruditissimo Viro
DN. BARTHOLDO CUPPIO
*ejusdem Ecclesiæ Concionatori vigilantissimo,
Fautori & Promotori suo plurimum honorando,*

V I R I S
*Amplissimis, Consultissimis, multaq; eruditione &
auctoritate instructissimis*
DN. CONSVLIBVS & CAMERA-
RIIS Reip. Hornburgensis dignissimis, Mecæna-
*tibus ac Patronis suis omni observantiæ cultu
prosequendis,*

NEC NON
Spectatissimis & Integerrimis Viris
DN. JOANNI Schmeißen Gemmario
Regiomonti jam commoranti celeberrimo.
DN. FRIDERICO Berends Reip.

*Gneiphov. quæ Regiomonti est, Civi ac
Mercatori florentissimo,
Fautoribus & Amicis suis omni officiorum
genere colendis,*

*Hæc Positiones Philosophicas in Honoris &
amoris munus offerret & consecrat.*
Aut, & Reip.

POSITIO I.

Philosophiam definio cum Aristotele habitum sapientia & prudentia constantem, lib. 6. Nicom. Eth. c. 7. & 8. Aut cum Damasceno & Ammonio; Cognitionem rerum ut sunt, 10. Met. c. 3. Aut, uti eam Hierocles Pythagoricus in Commentariis suis describit; Vitæ humanæ purgationem atq; perfectionem, cujus finis est Beatitudo hominis naturalis.

Logicæ.

II. Logicam non partem, sed Philosophiæ instrumentum cum Peripatheticis & Damasceno contra Academicos dico.

III. Si totum subjecti seu prædicati est negativum seu infinitum, ex Minore negativa aliquid sequitur in prima figura; sin minus, nihil sequitur.

IV. Ex Majori necessaria & Minori absoluta colligi conclusionem necessariam cum Aristotele ex c. 9. lib. 1. prior. contra Eudemum & Theophyl. asserto.

V. Quæ in Analyticis traduntur, verissima esse debent; unde etiam eorum veritas ex his quæ opinionem gignunt, non constat.

VI. Non omnia, in analytico quæ continentur opere, ex inductione vera esse cognosci possunt; quedam verò in eodem per nullum medium sola inductione cognoscuntur.

VII. Analytica ad suorum principiorum cognitionem prærequirunt experientiam ex Mathematicis scientiis, sine quibus perfectè intelligi minimè possunt.

VIII. Dux sunt demonstrationis quasi species, *ἡ μία καὶ ἡ ἕτερα*; quæ media est sententia inter Avic. & Averr. hinc ex parte *ὑπερβαλῆς*, illa verò *ἐπιειψείως* stantes.

Metaphysicæ.

IX. Qui dari Metaphysicam negant, aut doctrinam ejus per caput pedesque ad Logicam præcipitandam cum Ramo in *proem. schol. metaph. lib. 1. c. 1. & 3.* & *lib. 5. c. 2.* censent, aut *ἀεὶ ἔρως τῆς διαβολῆς* laborant, aut cum ratione insaniant.

X. Metaphysica respectu naturæ quidem prior est ipsa Physica; respectu tamen facilioris perceptionis eadem posterior.

XI. DEUS à subjecto Metaphysices excludi nequit, quocunq; etiam modo consideretur.

XII. Ens æquivocè de substantia & accidente, ut & de DEO & creaturis enunciat, juxta Arist. *lib. 7. Met. c. 2. lib. 5. c. 7.* ubi dicitur, *Ens esse πᾶσι καὶ λεγόμενον.* Porphyr. in *Isag. c. 3. §. 10.* Hinc unus quoq; ejus conceptus non est, sed diversi.

XIII. Primum naturæ scibile est inter reliqua Entis genera *Substantia lib. 7. met. c. 1.* & inter substantias *prima,*

prima, nempe DEUS. Sed quoad nos non unum tantum est primum cognitum, sed factis multa; alia namque aliis, non eadem omnibus sunt notiora *lib. 6. Top. c. 4. & 6.*

XIV. Prima Philosophiæ principia non nobiscum nascuntur, sed fiunt in nobis per inductionem *lib. 2. post. c. ult.*

XV. Non intellectus humanus & sensus sunt rerum mensura, sed res potius mensura intellectus & sensus sunt *lib. 5. met. c. 6.*

XVI. *Unum uni tantum est contrarium.* Verum enim verò non statim id, vulgò quod dicitur, inde sequitur: Ergo, *Unum uni tantum quoque opponitur;* nam e. gr. quoddam, quod privativè opponitur, pluribus, quam uni opponitur.

XVII. Deus simpliciter simplex est, nec compositio cadit in DEUM, nisi tantum rationes compositæ juxta DEUM.

Physicæ.

XIIX. Corpus naturale seu mobile est subiectum Physicæ *Arist. lib. 2. Phys. c. 1. & 1. de Cælo c. 1. item 3. de cælo c. 1.*

XIX. Cælum est corpus simplex, materia & forma constans, rotundum, incorruptibile. *lib. 1. de Cælo. item lib. 12. met. c. 2.*

XX. Cælum distinctæ à sublunaribus est naturæ. *Conimbr. in lib. 1. de Cælo c. 2. q. 5. art. 1. & 2. Zabarell. de Constit. Phys. c. 10. Perer. lib. 2. c. 2.*

XXI. Datur materia prima, quæ lib. 2. Phys. c. 3. text. 28. definitur iſtâ dicitur hinc in iſtâ q. Zab. lib. 1. de prim. rerum materia c. 3.

XXII. Superficies concava ſupremi coeli ratione totius non eſt in loco, ſed eſt ipſa potius omnium locus; ratione partium tamen eſt in loco. *Ariſt. lib. 4. Phys. t. 45. D. Thomas in Com. ſup. hunc lib. Conimb. l. 4. Phys. c. 5. q. 2. art. 2.*

XXIII. Vacuum in natura non datur, nec corpus in vacuo, uti *Conimbricenses* putant, poteſt moveri. *Ariſt. loc. cit. t. 64, 65. & ſeqq.*

XXIV. Cometa per ſe eſt cauſſa ſiccitatis; per accidens verò bellorum.

XXV. Intellectum agentem & patientem neq; realiter, neque eſſentialiter, ſed ſolaratione differre exiſtimo.

Mathematicæ.

XXVI. Mathematicas proprie eſſe ſcientias falſò negat *Perer. lib. 1. c. 12.*

XXVII. Mathematicæ ſcientiæ ſunt omnium primæ.

XXVIII. Hinc doceri & addiſci poſſunt ante de ſyllogiſmis doctrinam.

XXIX. Mathematicæ diſciplinæ ſunt maximè ſcientificæ; interim tamen non omnibus utuntur cauſis *lib. 3. met. c. 2.*

Arithmetica.

XXX Probationem Additionis commodius inſtitui non poſſe puto, niſi per Subtractionem, & Subtractionis per Additionem; abſectio enim novenarij non raro fallit.

XXXI.

XXXI. Numerum arenularum omnium in tota tellure quæ reperiuntur, & iniri, & si universus mundus granulis arenularum esset oppletus illo etiam multo majorem dari posse, cum Archimede affirmo.

Geometricæ.

XXXII. Quadratura circuli accuratissimè peragi non potest.

XXXIII. Angulum *reghloendi* sive contactus quantitatem esse cum Clavio contra Peletarium dico.

XXXIV. Figuræ Isoperimetrae non semper sunt inter se æquales, ut vulgò quidem existimatur.

Opticæ.

XXXV. Lux secunda idola ad nos defert.

XXXVI. Visio fit non per emissionem radiorum sed per receptionem imaginum.

Astronomicæ.

XXXVII. Scintillatio syderum est ex vi luminis non sine quodam motu sese spargentis & sub motu isto ad visum nostrum delati, sparsioque illa luminis cum motu quodam est propria natura ejusmodi syderum, uti Scaliger opinatur; quamvis, uti Joan Baptista de Porta in libello suo optico lib. i. propos. 21. putat, à vaporibus & ventis multum adjuvetur.

XXXVIII. Eclipsis lunæ non fit ex umbra terræ, nisi reflexiones velimus negare.

Geographica.

XXXIX. Geographiæ contemplatio non est Physici, uti sibi Goclenius persuadet in *Phys. lib. 6.*

Ethicæ.

Ethicæ.

XXXX. Civilis scientia est quasi *imago* scientiæ.

XXXXI. Civilis scientia actionum humanarum summum bonum considerat *Arist. lib. 1. Nicom. c. 1.*

XL. Scientia civilis & prudentia sunt idem habitus; differunt tamen *essentia lib. 6. c. 7. Nicom.*

XLIII. Actiones ex metu majoris alicujus mali susceptæ, *invitæ quidem planè non sunt; interim tamen spontaneis sunt similiores lib. 3. c. 1. Nicom.*

XLIV. Liberaliores sunt, qui suas divitias non acquisiverunt, sed aut à Parentibus aut cognatis acceperunt. *lib. 4. c. 2.*

XLV. Divites non virtuosus magnanimi non sunt; hinc *injuria* quoque alios contemnunt *ibidem c. 8.*

XLXI. Ethicus *necessariò* de proportione agit. *lib. 5. Ethic. c. 6. Arist.*

XLVII. Jus talionis quatenus in proportione consistit, civilem societatem conservat. *idem ibidem c. 8.*

XLIIII. Definitio justitiæ apud Aristotelem *lib. 5. Eth. c. 9.* coincidit cum *Factorum* definitione *lib. 1. Inst. tit. 1.*

XLIX. Sapientia *absolutè* est præstantior, prudentia *magis* necessaria; illa honorabilior, hæc laudabilior *lib. 1. Nicom. c. 12. & lib. 6. c. 13.*

L. Amicitia honesta, cujus principium est benevolentia *lib. 9. c. 4. Nic.* perfecta quidem est, sed *rardè* invenitur. *ibidem lib. 8. c. 4. & 5.*

LI. Sola virorum bonorum amicitia calumniis vacat

LII. Amor sui *non simpliciter* est virtuosus, sed quatenus in improbo, non verò in viro bono est *lib. 9. c. 8. Nic.*

LIII. Vita contemplativa est perfectissima beatitudo. *ibid. lib. 10. c. 7.*

LIV. Contemplativa beatitudo *prior* est; activa *posterior*. *c. 8. Politicæ,*

Politicae.

LV. Politicæ essentia sine essentia civitatis cognosci non potest. *lib. 3. polit. Arist. c. 1.*

LVI. Possibile est esse civem bonum, qui viri boni virtutem non sit consecutus.

LVII. Nulli hominum summa committenda est potestas, sed Legibus, quibus homo juramento adstrictus jungatur. *Arist. lib. 5. polit. c. 10. & 15.*

LIX. Magnus Dux Muscovia, Rex Tartaria &c. regno videntur uti barbarico & per consequens tyrannico quodammodo, quod tamen imperium, quia involentes seu subditos fit: *injustum non est*; hinc nec eorum custodia (sive Leibgwardia) est tyrannica.

LIX. In magnis civitatibus possibile est & decet unum magistratum ad unum aliquod opus esse destinatum; in parvis contra necessario in paucas contrahi debet magistratus.

LX. Omnis dissimilitudo maximum præbet initium & originem mutationis Reip. Hinc quoque exteri in exilium contra Magistratum vocari non debent, ex gr. Turca &c.

LXI. Electio Imperatorum seu Regum plus conducit Reip. quam eorundem successio.

LXII. Imperij decus ad exterarum nationes transferri non debet. Hinc quoque Electores, ne id faciant, legibus & juramento impediuntur, uti ait ipse Mogunt. Elect. in elect. Caroli V. apud Sleidanum pag. (mibi) 19.

LXIII. Juvenes ante annum ætatis 25. ad imperium admitti non debent jure civili l. ad Remp. §. ff. de muneribus & honoribus, quod optima ratione niti ait Schonb. lib. 2. polit. c. 7. in d'incip. nisi si defectum ætatis prudentia suppleat.

B

LXIV.

LXIV. Nec qui decrepit a iam sunt atatis, vitæq. sue spæ-
tium maximam iam partem emens; ut nec facile humili &
obsuro nati qui sunt loco: nam uti rectè sonant versus Claudi-
ani in *Entropium*:

Asperius nihil est humili cum surgit in altum,
Cuncta ferit, dum cuncta timet, deservit in omnes,
Ut se posse putet: nec bellua detrior ulla est,

COROLLARIA.

- Q. 1. An unquam pleni lunium perfectum fuerit? N.
2. Utrum objectio ad tertiam proprietatem Relationis de scientia & scibili sit soluta? N.
3. An Unum, Verum, Bonum, sint Entia aut accidentia? N.
4. Utrum funus ipse sit odor? N.
5. An definitio S.B.l.1. *Eth. Nic. c.7.* sit perfecta? A.
6. Utrum femina ad imperii clavum sit admit-
tenda? N. sed cum conditione.

Ad Ornatiss. Dn. Resp.

Perge ter ternas vigilasse noctes,
Atque ter ternas redamasse Musas;
Pergito mores, quibus ex amusim
Te virum præstas, coluisse semper!
Sic; Patrem annosum venerate fili,

Omnibus Doctis placuisse gaude ut
Doctus Amicus
ponebat

M. Albertus Linemannus
Mathem. Profess. Publ.

Lemmata de variis rebus contexta tueri,
Mentis erit prorsus nobilioris opus.
Talia cum præstes, **LINEMANNI** viribus auctus,
In quo robur adhuc Diva Mathesis habet;
Sat, **CORVINE**, probas, quis sis & quantus haberi
Possis, ut laurum promissus Apollo pareret.

Gratulor ausalubens! Sic, sic clarescere perge,
Et tua perpetuò fama superstes erit.!

Ita Eximio Dn. Respondenti, Amico & Populari
suo faventissimo, applaudebat
Carolus Schröder Islebiensis.

*Ad Eximium Dominum Respondentem
Philosophie Candidatum.*

Qui se non sibi credit esse natum;
Dulci sed patriæ suæ, memoriq;
Est semper fidei speiq; charæ
Quam fecit domui, bonisq; cunctis,
Is non desidiâ terit juventam,
Nec prolem Semeles colit furentem
Reginævé Paphi Gnidiq; natum;

In

In castris mage sed novem fororum
Sudat nocte fideliter dieq;
Ac constans tolerat graves labores.
Dum, *Corvine boni propago Patris,*
Hi venas sapido replent Falerno,
Reginamq; juvat Cypri potentem
Illos, vel reprobam sequi Vacunam,
Tu solers sequeris Deas tenentes
Montis Pierij sacrum cacumen,
Et pulchrum sapientiae thearrum
Nisu Dædaleo sagax peragras
Ac clari cathedram premens *Lycei,*
Quod cingunt vada *Bregela* tacentis
Adverse calido retundis auso
Partis spicula, REGE LINEMANNO,
Cujus nomen & exteræ celebrant
Ob diæ studium *Mathesis* oræ.
Cordis delitium mei, *Jacobe,*
Sic perge ingeni j movere bella,
Ac secernere rite vera falsis,
Pro tali *viridem* labore nec tet
Tymbræus capiti tuo corollam,
Et cano *venerabili* Parenti
Aevò, ac emerito, simulq; *suavi*
Matri mite levamen es futurus,
Et fructus *Patria* feres salubres.

Casparus Cloße VVernigeroden-
sis Cheruscus.

Königsberg. Diss., 16.10/70

ULB Halle

004 398 270

3

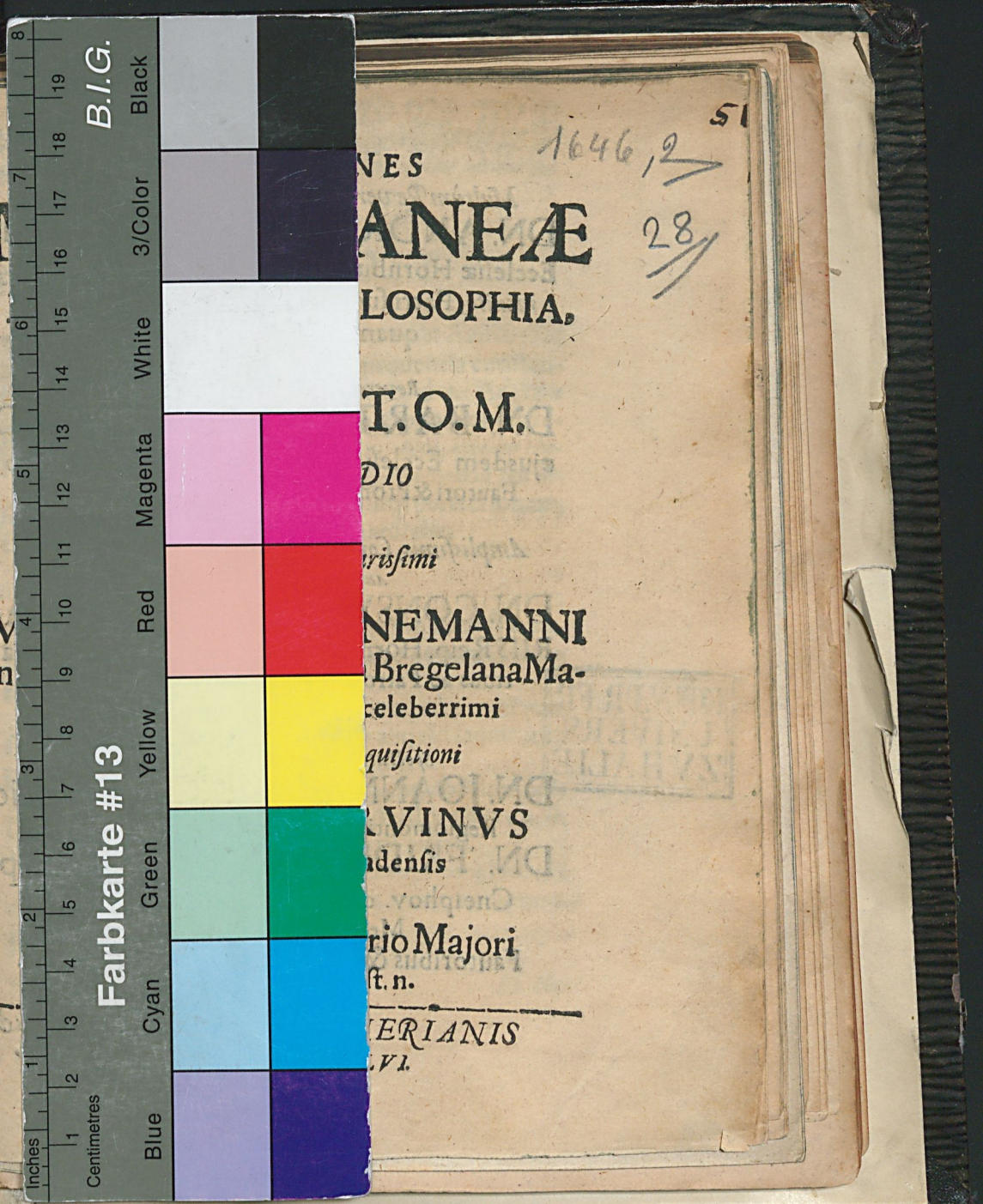

f
Sb.

VDA 17

B.I.G.

Black

3/Color

White

Magenta

Red

Yellow

Green

Cyan

Blue

Farbkarte #13

Centimetres

NES

ANEÆ

LOSOPHIA,

T.O.M.

DIO

risfimi

NEMANNI

BregelanaMa-

celeberrimi

quisitioni

VINVS

denfis

rio Majori

ft. n.

ERIANIS

VL.

1646, 2

28

51